

Posudek na diplomovou práci Dana Vojnoviće, *Reflexe jugoslávské politiky a jugoslávské každodennosti v českém periodickém tisku v prvních letech po skončení druhé světové války*, Praha 2017, 80 s. rkp.

V magisterské diplomní práci navazuje Dan Vojnović modelově na výzkum, se kterým má již zkušenost z přípravy práce bakalářské. V klasifikačním textu na prvním stupni vysokoškolského studia se před několika lety zabýval reflexí dění v Jugoslávii za druhé světové války v českém protektorátním tisku. Nyní se tematicky jen o něco posunul v čase. Výsledkem je předkládaná studie o pohledu československého, přesněji českého tisku na vývoj v Titově Jugoslávii od skončení druhé světové války v Evropě do vydání tzv. první rezoluce Informbyra koncem června 1948.

Jako student, který splnil takřka všechny klasifikace v navazujícím stupni vysokoškolského studia, D. Vojnović přistoupil k analýze zvoleného tématu s většími vědomostmi a dovednostmi. Zachoval si přitom cílevědomost, vůli, pracovitost, adekvátní pokoru a s tou spojenou ochotu naslouchat připomínkám i kritickým poznámkám. Řečené neznamená, že by se vše při psaní práce odvíjelo bez obtíží a komplikací a že by výsledek Vojnovićova úsilí byl excelentní či výrazně nadprůměrný.

Spektrum periodik, která diplomant pro analýzu zvolil, bylo správné. Výběr pěti deníků a dvou týdeníků adekvátně odráží stranické i názorové poměry na české politické i veřejné scéně v období třetí republiky. Absence Práva lidu jako tiskového orgánu sociální demokracie nepovažuji za větší handicap. Lze se domnívat, že analýza obsahu a způsobu referování tohoto deníku o událostech v Jugoslávii by zásadnější poznatky nepřinesla.

Ani proti chronologickému dělení textu nemám žádné námitky. Členění práce na tři základní části, v nichž se D. Vojnović postupně zabýval zkoumanou problematikou od prvních poválečných měsíců až do Titovy návštěvy Československa v březnu 1946, následně obdobím let 1946-1947 a potom analýzou příslušné materie ve čtyřech měsících následujících po únorovém mocenském zvratu, vnímám jako racionální a správné. Za korektní a výstižné považuji i další členění textu do tematických okruhů, v nichž se D. Vojnović mj. zabýval přístupem českého tisku k jugoslávským teritoriálním nárokům, k přípravě reemigrace českých a slovenských krajanů z FLRJ, k problémům bilaterální hospodářské spolupráce,

k projevům slovanské vzájemnosti, k soudním represím proti oponentům radikálně levicového režimu. Z výkladu je patrné, že diplomant ne zvolil metodu nahodilých sond a pečlivě prozkoumal jednotlivá čísla sledovaných novin a časopisů. D. Vojnović se také seznámil s výběrem nejdůležitějších opusů sekundární literatury.

Věnované úsilí poněkud zaostává za konkrétními výsledky výzkumu. To je do jisté míry dáno skutečností, kterou autor v textu práce přesvědčivě dokumentuje, že v prvním poválečném období a pak – pochopitelně – po únorovém převratu se charakter zpravodajství jednotlivých periodik o Jugoslávii bez ohledu na jejich stranické a názorové zakotvení takřka zcela nebo i úplně shodoval. Navíc diplomant správně ukazuje, že se nekomunistický tisk i v období let 1946-1947 až na malé výjimky vyhýbal negativním hodnocením Titova režimu a zároveň tam – kde to bylo možné – obcházel zmínky o charakteru mocenského systému nastoleného v Jugoslávii po druhé světové válce. Zdá se mi však také, že D. Vojnović ne vždy dokázal přesně a výstižně analyzovat některé články, nedokázal z jinotajů a nepřímých náznaků postihnout kritiku politické či ekonomické reality federativní Jugoslávie. Za jednu z příčin považuji nedostatečným stupeň osvojení faktů a souvislostí – byť nepochybuji, že autor přečetl literaturu, kterou v bibliografii uvádí – týkajících se jugoslávského vývoje v letech 1945-1948. Absence výstižnějších postřehů a analytických hodnocení, kterou v textu občas nahrazují prvoplánové nebo schematické závěry, je zřejmě také spojena s autorovou slabší formulační schopností a pokulhávající stylistickou obratností.

Bez ohledu na tyto připomínky, považuji magisterskou diplomovou práci Dana Vojnoviće za poctivý a v mnoha ohledech zdařilý pokus o vědeckou studii, který splňuje základní požadavky kladené na tento typ písemné klasifikační práce. Doporučuji ji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: velmi dobře

V Sezimově Ústí, 13. května 2017

doc. PhDr. Jan Pelikán, CSc.

vedoucí diplomové práce